

B.A. Semester - 2 (CBCS) Examination

June/July-2022 (Old Course)

SANSKRIT P4 PANCHTANTRA-MITRABHED (ELECTIVE 1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧(અ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો:	(૦૮)
Que-1(A)	Translate any two of the following Paragraph :	(08)
	(૧) તત્તાવજ્ઞાનામિ કસ્યાયં શબ્દઃ। ધૈર્યમાલમ્બ્ય વિભર્શયન્ યાવન્મન્દં ગચ્છતિ તાવદ્ દુન્દુભિમપશ્યત્। સ ચ તં પરિજ્ઞાય સમીપં ગત્વા સ્વયમેવ કૌતુકાદતાડયત્। ભૂયશ્ચ હર્ષાદચિન્તયત્ - અહો, ચિરાદેતદસ્માકં મહન્ભાદો જનમાપતિતમ્। તન્નનં પ્રભૃતમાસમેદોડસૂમ્મિઃ પરિપૂરિતં ભવિષ્યતિ। તતેઃ પરુષચર્માવગુણ્ડિત તત્કથમપિ વિદાર્યૈકદેશે છિદ્રં કૃત્વા સંહૃષ્ટમના મધ્યે પ્રવિષ્ટઃ।	
	(૨) કસ્મિંશ્ચિદ્દેશે મદોત્કટો નામ સિંહઃ પ્રતિવસતિ સ્મ। અથાસૌ વીર્યાતિરેકાન્નિત્યમેવાનેકાન્મૃગશશકાદી નયાપાદપત્રોપરરામ્। અથાન્યેઘુસ્તદ્વનજાઃ સર્વે સારઙ્ગવરાહમહિપશશકાડયો મિલિત્વા તમ્મ્યુયેત્ય પ્રોચુઃ-સ્વામિન્ કિમનેને સકલમૃગવધેન નિત્યમેવ, યતસ્તવૈકેનાપિ મૃગેણ તૃપ્તિર્ભવતિ તલ્લિપતામસ્માભિઃ સહ સમયધર્મઃ। અથ પ્રભૃતિ તવાત્રોપવિષ્ટસ્ય જાતિક્રમેણ પ્રતિદિનમેકો મૃગા ભક્ષણાર્થ સમેષ્યતિ। એવં કૃતે તવ તાવત્રાણપાત્રા ક્રમેણ વિનાપિ ભવિષ્યતિ, અસ્માકં ચ પુનઃ સર્વોચ્છેડન ન સ્પાત્।	
	(૩) ભાસુરક આહ - 'ભોઃ, કિં તવાનેન વ્યાપારેણ। દર્શય મે તં દુર્ગસ્થમપિ।' અથ શશક આહ - 'યથૈવં તર્હયાગચ્છતુ સ્વામી।' ડાવમુપ્તવાગ્રે વ્યવસ્થિતઃ। તતશ્ચ તેનાગચ્છતા યઃ કૂયો દ્રષ્ટોડ્ભૂતમેવ કૂપમાસાથ ભાસુરકમાહ - 'સ્વામિન્, કસ્તે પ્રતાપં સોઠું સર્મથઃ। ત્વાં દ્રષ્ટ્વા દૂર્તોડપિ ચૌરસિંહઃ પ્રવિષ્ટઃ સ્વં દુર્ગમ્। તદાગચ્છ યેન દર્શયામિ' ઇતિ।	
	(૪) કશ્ચિદ્ ગોમાયુર્નામ શૃગાલઃ ક્ષુલ્કામકળઃ ઇતસ્તતઃ પરિભ્રમન્ વને સૈન્યદ્વયસંગ્રામભૂમિમપશ્યત્। તસ્યા ચ દુન્યુભેઃ પતિતસ્ય વાયુવશાચ્ચલ્લીશાખાગ્રેર્હેન્યમાનસ્ય શબ્દમશૃણોત। શુભિતદ્વયશ્ચિન્તયામાસ અહો, વિનષ્ટોડસ્મિ। તદ્વાવત્રાસ્ય પ્રોચ્ચરિતશબ્દસ્ય દૃષ્ટિગોચરે ગચ્છામિ, તાવદન્યતો વ્રજામિ। અથવા નૈતધુજ્યતે સહસૈવ।	
પ્રશ્ન-૧(બ)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભે સહિત સમજાવો.	(૦૬)
Que-1(B)	Explain with reference to the context any two of the following.	(06)
	(૧) કૃત્યં ન કુરુતે વેગાન્ન સ સન્તાપમાપ્નુયાત્।	
	(૨) ઉપાયાજ્ઞોડત્પકાયોડપિ ન શૂરૈઃ પરિભૂયતે।	
	(૩) સર્વેષાં જાયતે વશ્યો દુર્ગહીનસ્તથા નૃપઃ।	
	(૪) સ્વભાવો નોપદેશેન શક્યતે કર્તુમન્યથા।	
પ્રશ્ન-૨	પ્રાણીકથાના ઉદ્ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા આપો.	(૧૪)
Que-2	Give outline of origin and development of the fable - literature.	(14)
	અથવા/OR	
પ્રશ્ન-૨	પંચતંત્રકારની શૈલી વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	
Que-2	Write a detailed note on the style of the author of પંચતંત્રનમ્.	
પ્રશ્ન-૩	પંચતંત્રનમ્ નું સાહિત્યકૃતિ તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	(૧૪)
Que-3	Evaluate literary form of પંચતંત્રનમ્.	(14)
	અથવા/OR	
પ્રશ્ન-૩	પંડિત વિષ્ણુશર્માનાં જીવન, સમય અને કવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	
Que-3	Write a detailed note on પંડિત વિષ્ણુશર્મા's life, time and literary works.	
પ્રશ્ન-૪	ગોમાયુ - શૃગાલ કથા તથા તેનો બોધ નિરૂપો.	(૧૪)
Que-4	Describe story of ગોમાયુ - શૃગાલ and its preaching.	(14)
	અથવા/OR	
પ્રશ્ન-૪	'પંચતંત્રનમ્'ની કથાઓ આદર્શ જીવનનું ચિત્ર રજૂ કરે છે'. - આ વિધાન સમજાવો.	
Que-4	Justify the statement stories of 'પંચતંત્રનમ્' present ideal picture of life.	
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.	(૧૪)
Que-5	Write short notes on any Two of the following:	(14)
	(૧) પંચતંત્રનો રચનાકાળ (Date of પંચતંત્ર)	
	(૨) મંદવિસર્પિતલી - મલ્લુલ કથા।	
	(૩) કીલોત્પાટીવાનરકથા	
	(૪) પંચતંત્ર શીર્ષક. (The title of પંચતંત્ર)	
